

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för skatteadministration, skatteavtal och tullfrågor
103 33 Stockholm
Katrín Fahlgrén

Stockholm
2019-10-25

Ert dnr
Fi2019/02211/S3

Vårt dnr
2019/099

Remissvar angående F-skatteutredningens betänkande F-skattesystemet – en översyn (SOU 2019:31)

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Bestämmelserna om godkännande för F-skatt finns i Skatteförfarandelagen (2011:1244) kapitel 9. Sedan F-skattesystemet infördes år 1993 har regelverket ändrats vid några tillfällen. Den 9 november 2017 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att se över F-skattesystemet med syftet att bekämpa skattefusk och skatteundandragande. Man ska även analysera om det förekommer ett missbruk av F-skattesystemet för att kringgå bestämmelserna om skyddsregler för arbetstagare. Det handlar bl.a. om att personer som egentligen är att anse som anställda har anlitats som näringsidkare. Utredningen skriver att detta är en företeelse som förekommer i Sverige.

Uppdraget har nu slutredovisats genom ett slutbetänkande som skickades ut den 25 juni 2019, och är föremål för denna remiss.

Problembeskrivning

Enligt ovanstående bakgrund är missbruk av F-skattesystemet en företeelse som förekommer i Sverige och som ska utredas och föreslås lösningar på. För detta krävs enligt NNRs uppfattning ett vetenskapligt angreppssätt.

NNR vill inledningsvis framhålla att näringslivets organisationer i många fall menar att det finns relevanta verktyg för att stoppa företagare från att driva företag när de inte bör göra det.

NNR saknar en problembeskrivning som med utgångspunkt i de befintliga verktygen visar att dessa inte räcker till för att uppnå målet.

NNR noterar att redovisningen av rättsfall, bl.a. i avsnitt 6.3.3, endast är anekdotisk och helt saknar statistiska data om antal rättsfall och översiktligt utfall för dessa. För att rättsfall, som inte är på prejudicerande nivå (Högsta Förvaltningsdomstolen eller Högsta Domstolen), ska utgöra ett relevant underlag för beslut behöver underlaget kompletteras med statistiska data. Det behöver åtminstone framgå av underlagen om det är så att utredningen anser att beskrivningen av rättsläget är uttömmande med utgångspunkt i de redovisade rättsfallen eller om det kan finnas rättsfall som visar något annat angående rättsläget.

När det gäller vetenskapligt underlag noterar NNR att utredningen på sidan 252 redovisar siffran 18 128 återkallanden av F-skattsedel genomförda under 2017. Denna siffra måste relateras till antalet befintliga F-skattsedlar i Sverige för att ställning ska kunna tas.

Utredningen konstaterar att en kvantitativ mätning eller närmare uppskattning av företeelsen falska egenföretagare och dess påverkan på skattefelet inte varit möjlig att göra. Istället resonerar utredningen utifrån en bedömning av den påverkan företeelsen falska egenföretagare kan ha i form av risker. Med risker avses de risker som erfarenhetsmässigt följer av att en enskild person eller given verksamhet beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet i stället för inkomstslaget tjänst. NNR vill i detta sammanhang påpeka att beskattningen av anställdas löner och företagares löner (vid aktiebolag) respektive inkomst av näringsverksamhet (enskild näringsverksamhet och handelsbolag) är i stort sett likvärdig.

NNR saknar också en beskrivning av alternativa lösningar för att komma åt problemet. NNR frågar sig om inte justeringar i arbetsrätten har övervägts som alternativ åtgärd.

Konsekvenser

NNR noterar att konsekvenserna för företagen av det aktuella förslaget redovisas i sammanfattning på lite drygt fyra sidor (s. 344 - s. 348). NNR menar att det är synnerligen viktigt att de förslag till åtgärder som presenteras är grundligen utredda när det gäller konsekvenser, både kostnader och andra samhällsekonomiska effekter. NNR menar att konsekvenserna av förslagen i denna utredning är mycket summariskt beskrivna. Det som tas upp är effekter på de företag som driver mindre seriös verksamhet. Effekterna av förslaget på de företag som bedriver seriös verksamhet och gör sitt allra bästa för att göra rätt enligt alla regelverk, är över huvud taget inte beskrivna.

Exempelvis har NNR tidigare frågat sig vilka konsekvenserna för den svenska modellen på arbetsmarknaden skulle bli vid en förändring av det nuvarande regelverket för F-skatt. Denna fråga kan NNR inte finna är utredd och redovisad i slutbetänkandet.

Förslaget om en utvidgad prövning i vissa fall tas upp i konsekvensutredningen, när det gäller personer med bestämmande inflytande. NNR kan föreställa sig konsekvenser för seriös verksamhet när en F-skattsedel dras in för ett företag där en person sitter i styrelsen får två olika verksamheter. Två företag skulle då kunna bli av med sin F-skattsedel p.g.a. misskötsel i ett (1) företag. En mer specifik frågeställning skulle kunna vara om en förskolas tillstånd skulle kunna dras in därför att en person i ledningen för förskolan har ett annat eget företag där F-skatten dras in.

NNR saknar också en redovisning av vilka konsekvenserna som kan förväntas uppstå vid ett återkallande av en F-skattsedel. NNR frågar sig hur ett sådant återkallande skulle påverka

företagets möjligheter att göra rätt för sig under ett avvecklande av verksamheten. NNR efterlyser förslag på övergångsregler vid återkallande av F-skattsedel. NNR frågar sig också om utredarna har tänkt sig någon slags påföljd i samband med ett återkallande. NNR får intrycket av utredningen att en felaktigt erhållen F-skattsedel skulle kunna bero på ett uppsåtligt vilseledande och ett sådant resonemang skulle kunna leda till krav på påföljd. NNR frågar sig hur exempelvis näringslivsklimatet skulle påverkas vid instiftandet av en påföljd. Risken med att starta företag skulle kunna anses öka.

Utvärdering

NNR menar att ingångsvärdena inför den föreslagna förändringen är högst osäkra. Med denna ostadiga utgångspunkt blir det mycket svårt att dra några relevanta slutsatser vid en utvärdering av åtgärderna i framtiden. Det måste finnas mycket bra skäl till att införa åtgärder som inte går att utvärdera. Ett angreppssätt som enbart utgår från åsikter utan fullgott stöd i fakta är förkastligt enligt NNRs uppfattning. Ett sådant angreppssätt leder till att underlagen inte kan anses tillräckliga för att ligga till grund för lagstiftning.

Slutsats

NNR finner att det faktum att problemformuleringen är svag, leder till tveksamhet om goda och väl underbyggda lösningar presenteras i utredningen. Det finns i slutbetänkandet inte mycket som pekar på att det föreslagna är en balanserad och evidensbaserad lösning. NNR avstyrker förslaget och menar att underlaget i utredningen inte kan ligga till grund för lagstiftning.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist